

Діло

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шваб. 143322.
Адреса для телеграм:
— „Діло“, Львів. —
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передплату
Реклама не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно: в криву 500 зол.
За границею:
В Америці: 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 5 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Боснії 750 ал., Австрії
750 ал. — Замовляти адреси і год.

Телеф. Редакції: 29-41.
„Друкарня“ 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Знаєте біблійну притчу про закопані таланти?

Так само нерозумно поступає той, хто свої ошадности тримає дома, а не зложити на вилдкову книжечку в Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“ у Львові, вул. Руська ч. 20.

Арешти на Україні й їх причини.

I.

Львів, 6. листопада 1929.

З Радянської України знов наспівають тріпоті вісти про дальшу ватину на українських ділчів і культурних робітників. З більшх культурних міських осередків хвали арештів переконалися на окрешні центри і на село. Про те довідуюся вже не тільки з пресових комунікатів зодинючих, телеграфічних агенцій, але й з енуцій ділчів деяких офіціальних осіб, що займають відповідальні становища чи то в партії чи в уряді УСРР. Одну таку енуцію, а саме витяг з промови генер. секретаря КП(б)У Косіора ми вже хотували в одному з попередніх чисел нашого органу.

Косіор сказав у цій промові, що комуністам дається цього року „намацувати“ контрреволюційні організації. Комуністи оправдують свої масові арештування українських ділчів по цілій Україні тим, що вони, мовляв, належали до азкопспірованих протобільшовицьких організацій. Очевидно, ділчів доказів цієї приналежності арештованих до коопспіративних установ комуністи не показують. Не вся правдоподібність таких доказів вони й не мають. Бо арештують виключно тільки людей науки і культурних ділчів, які вважали до політики не мали ніякого відношення. Та головна причина останніх масових арештувань не в тім, чи арештовані фактично займалися коопспіративними політичними справами, чи ні, а в тім, що всі вони були ще далеко перед великою мійвою, отже й перед більшовицькою революцією, відомими й активними ділчами на полі української національної культури. А до того всі вони перед більшовицькою революцією брали живу участь в українському національно-державному будівництві чи то в часи Центральної Ради, чи Гетьманства, чи Директорії УНР. Комуністи не могли їм ніколи дарувати тієї минувшини і не мали до них ніколи довіри. Довіря набирали вони тільки до тих, що все своє минуле приклали до будівни або й просто поганьбили. Означе між українськими ділчами було таких не багато. Більше найшли комуністи таких хамелеонів: серед російської бюрократії й інтелігенції на Україні, яку вони ліби то і вважали українізувати. Зауважимо відомо річ, що комуністи не мали і не мають довіри навіть до тих українців, що їх самі приймали в члені КП(б)У. І тут криється весь секрет і вся причина останніх арештувань.

Вже цілих три роки займаються комуністи на Україні практичною розвідкою націоналістичного питання. На Україні рано по революції дуже погордились. Комуністи рішили притупити його істрия при домошній збірці засобів практичного розвивання національних суперестей арешто до комуністичною доктриною. Проголошували українців, вони тим самим зробили й формальним засобом для політичної й культурної зміцнення українства в користь специфічного інтернаціоналізму московської породи, званого лінгалізмом. Інтернаціональна пролетарська культура, інтернаціональна пролетарська солідарність, інтернаціональна боротьба пролетариату з капіталом, інтернаціональна комуністична диктатура — все це тасла, з якими найлегше підходити до українців в українській мові. Теорія Леніна, як і вся теорія більшовицької диктатури, як і вся й практика теж українізували, тобто перекладали на українську мову. Українізацію рили вони перенести, як самі казали, „неукраїнськими руками“, щоб українці не використали її в соціалістичних, національно-культурних і політичних цілях. Щоб улопорочити не відсувати українців від лежонбуз впливу на українців, висунали вони пліч боротьби з націоналізмом в житті та літературі, а відносно

пліч боротьби з націоналістичними ухилами в партії.

Теоретично прийнято в черні 1926 р. за ділчів КП(б)У постанови про безослидну боротьбу з українським та російським націоналізмом, а в плічній практиці зведено цю боротьбу спершу до моральної, а потім до адміністративної напінки на українських ділчів. Цікаво, що самі тези про боротьбу з націоналізмом були випликом т. зв. „націоналістичних ухилів“ у сторону українства само деяких українських пролетарських письменників (Хильовий, Досвітний), членів компартії, а далі ще й тих українців-комуністів, що займали відповідальні становища (Шумський, Гринько, Солодуб та інші). Їх вони скоро унепідливили. З черги комуністичні „вчені“ почали розбирати й аналізувати праці всіх видатніших і старших українських учених і „попідкривали“ в них цілі арсенали контрреволюції. Рішораздо почали т. зв. марксистські літературні критики дошукуватися контрреволюції у поезіях, критичних оглядах і взагалі в усіх літературних творах українських поетів, що записалися до групи т. зв. неокласиків, а які не були ніколи й тепер не хочуть бути комуністами. Така була моральна, що так скажемо, підготовка комуністів до цих арештувань, що прибрала на Україні масовий характер цієї осені. Ця підготовка трілаз кілька літ. Арештуючи українських ділчів, комуністи тим нібито ліквідують українських контрреволюційних націоналістів. Зате російський націоналізм жне там спокійно і розвивається далі.

Перехідний кабінет у Франції.

Довго тягнулася криза французького кабінету, майже повні два тижні. Коли в дні 22. жовтня 12-ий кабінет Бріана зголосив свою димісію, на перше місце висунилася комбінація з картелем лівиці, в даних умовах найбільш природна, бо менш-більш однозвучна з соціально-політичним напрямком в Англії й Німеччині. І справді, президент республіки Думергдоручив провідникові соціал-радикалів Даліде створення уряду. Рішальним чинником у цій комбінації стали соціал-демократи. Більшість соціал-демократичної парламентарної фракції з Бонкурром дуже радо пішла би була на створення картеля лівиці. Та цьому перешкодила головню управа партії („Велика Національна Рада“), заявившись невеличкою більшістю проти співпраці із соціал-радикалами.

Правда, таким зворотом не були одушені соціалістичні послы. Спершу більшість їх погрозувала бунтом, якіні віддаючи остаточне рішення цього питання партійному конгресові, що небавом має бути скликаний. Соціалістичні послы сподіються, що конгрес займатиметься за лівом картелем. Але тимчасом ліво-картелева комбінація впала.

Тоді ініціатива пересунулася трохи на право. Президент Думергдоручив формування кабінету сен. Клемантеві, поміркованому радикалові. З тією хвилею замість лівої комбінації прийшла ліво-центрива. Та Ерріо і Даліде відмовились від неї. З природи річ ініціатива найшлась тоді в руках А. Тардіє, мужа довіри центра й поміркованої правниці.

А. Тардіє, як зазначував у своїй часі наш парижський кореспондент, у своїх прийомах і тактиці схожий до нашого політика пок. Василька. Отже, не зважаючи на свою минувшину, є він здатний пристосовуватися до встановленої ситуації. Тардіє дипломат, журналіст і письменник, вірні в дипломатії. Є він переконаним противником німців. В часі війни він завазав протинімецьку кампанію, а плічас мирової конференції був найбільшим співробітником Клеманса. Спирається він на центрі і поміркованій лівиці, але не розпоряджає твердою парламентарною більшістю.

І це є великою журбою нового кабінету та вихідною точкою до поглядів про його перехідність. Провідник соціалістів Л. Блюм заявив без обиняків, що вже в четвер (а день скликання палати посолів) Франція аналізується перед

без перешкод. Комуністи дивляться на нього через пальці, бо його централістичні, політичні тенденції перекладають покренатися з комуністичними. Соціальні питання не трають тут ніякої розі. Між арештованими досі нема ні одного мислителя, бо всі вони, на думку комуністів, як „контрреволюційної акції“ на Україні не вдаті. Вони цілком солідно виконують свою роль саботажників навіть формальної українзації.

Крім повинних арештів приходять, як казали, цільні нових. Осві наприклад в останніх трьох тижнях хвали арештувань переконалися на українське село. Арештування на селі важуть комуністи вже не з „контрреволюційними“ підпольними організаціями, а з правим ухилом у партії, який нібито бере в оборону кулаків і тим самим піскає їхню активність, та заохотує до терористичних актів. Застипування українського села приписується виключно загостренню соціальних відносин на селі, які знов випливають із наступу влади на кураків. З того виходило, що комуністи самі хочуть терору і самі його спричинюють своєю політикою на селі. Це видно наглядно між іншим і в цитованих уже в нас витягах з промови Косіора. „Слітайство, що його свбивають із його позицій, бореться не на життя, а на смерть“. З цих слів Косіора виходить, що село реагує відрухово на провадці влади, отже всі арештування на селі спричинені плівною й доцільною самими такими комуністами. Нема сумніву, що не менше плівною підготовані комуністами й арештування серед української інтелігенції.

фактом нової кабінетної кризи. В тому самому дусі висловлюються теж радикальні послы, продовжуючи існування кабінету Тардіє до половини листопада.

Крім внутрішніх парламентарних труднощів, кабінет Тардіє мусить розв'язати теж труднощі в ділянці закордонної політики. Такдіє, не зважаючи на своє германодоство, погодився на політику Бріана, чого доказом є факт задержання Бріаном теки азкордонних справ в його кабінеті. Розуміється, погоджуючись на дотепершній уступки в користь Німеччини, Тардіє не є схильний до дальших, особливо в питанні евакуації басейну Саари. А одночасно загострюється справа дальшого назадження французько-німецьких відносин через Гугенберґівське „народне побажання“, яке в деякій мірі захитує, а шонайменше відсуває розвиткові тенденції пляну Йонга. Бріан увійшовши до кабінету Тардіє, який є більше правий від його власного, не є ентузіастичним прихильником теперішньої, досить хиткої більшості. Цей факт теж не ворожить довгого життя кабінету А. Тардіє.

Новий шеф французького уряду є людиною зручною, енергійною, парламентарно незвичайно виробленою. Йому вдалося сконсолідувати помірковані елементи і стати на їх чолі. Але одночасно він тим способом довів до консолідації лівиці, яка при останніх виборах до сенату мала значні успіхи і яка виявляла адеиноване бажання взяти в свої руки керму влади.

Все це складається на те, що кабінет Тардіє є кабінетом перехідним, тимчасовим та що він у короткому часі муситиме уступити місце новому урядові, базованому на лінійній більшості.

Масові арештування на Рад. Україні.

Східна Агенція повідомляє з Москви, що на Україні арештовано 30 провідників і 500 членів релігійної секти „Носіїв Хреста“, яких обанувачують у тому, що вони під маскою релігійних практик провадили монархістичну агітацію „сулаків“ і допомагали антибільшовицьким організам.

10-ліття „Світа Дитини“.

З приводу десятиліття „Світа Дитини“ відбулося скромне свято, яке влаштувало Т-во „Взаїмна Поміч українського вчителівства“. Згідно з ухвалою Надзірної Ради відбулося для 1. листопада н. р. в домі Товариства спільне засідання членів Надзірної Ради і організаційно-видавничої Комісії. На засіданні запрошено редактора й видавця п. М. Таранька та сен. М. Галушницького, який не тільки був спірорічником, але й служив не раз порадою видавцеві у перших тяжких хвилях існування видавництва. Відкриття засідання голова Надр. Рад п. Стронський, після нього дав п. Юцишин перегляд докранної п. Тараньком праці. Промовляв ще: п. Машук, п. Заклинська, сен. Галушницький та інші. Усім відповідав п. М. Таранько. Т-во ще й тим робом відзначувало десятиліття „Світа Дитини“, що присвятило ціле число „Шляхів навчання і виховання“ названому видавництву. На жаль, це число підпало конфіскації. Вечером цього ж дня відбулася спільна нечера. Свід зауважили, що Т-во „Взаїмна Поміч“ виявило в цьому випадку велике зрозуміння ідеї виховання молодого покоління, коли так святочно відзначило ідею роботи свого члена. На свято наспіли привітти. На засіданні прочитали привіт від Т-ва „Промітль“, від редакції „Діла“ і „Неділя“.

750.000 Золотих = 84.500 Долярів

може осягнути кожний, хто купить **Льос 1-шої класи**

20-ти Державної Класової Льотерії в шасний Колектурі

„РУНО“, Равіч і С-ка, Львів, Академічна 3.

Тисячам людей приносить Польська Класова Льотерія рік-річно багатства і добробут. Нашій Колектурі сприяє задоволенням надзвичайно шаста!

ЩО ДРУГИЙ ЛЬОС ВИГРАЄ!

Спішіться, бо

тягнення вже **14. і 15. листопада** н. р.

Цини льосів:

чвертка зол. 10—, половина зол. 20—, цілий зол. 40—, Замовлення виконуємо негайно, пересилаючи ориг. льоси разом зі складанкою П.К.О. на вільну від почт. оплати пересилку належності.

В цих місцях викупити і чинно викуплене переслати в листі!

Карта замовлення.

До колектури „**РУНО**“ **Львів**, вул. **Академічна ч. 3.**

Просту о прислання

..... цілий льосів по Зол. 40— 3-3
..... половинної льосів по Зол. 20—
..... чверткою льосів по Зол. 10—

Належність в якоті Зол. зможу негайно по одержанні льосів, складанкою П. К. О., котру просту зауважити. 775

Ім'я і назвище:

Докладна адреса:

Дещо про піввійськові формації в Австрії.

(Допис з Відня.)

1.

Від коли в Австрії т. зв. гаймвери з більшою активністю стали грати роль у внутрішній політиці республіки, отже менше-більше від двох літ, звернула також заграниця більшу увагу на існування в Австрії піввійськових формацій. При незвичайно нездорових відносинах у шоденній пресі Австрії, де два великі тижники — „Tag“ і „Stunde“ — пишуть за чесні гроші, де редактори являються горожанськими газет є зорганізованими соціалістами, не диво, що не тільки заграниця, але й загальне неуважне читачів газет самої Австрії звичайно має певні хибні поняття про свої зорганізовані неофіційні військові частини. Книжкою тому оком на появу таких організацій у такій мирній та розбродженій державі, як Австрія.

Відома річ, що при розпаді австро-угор-

ської монархії в новоутвореній республіці „Німецька Австрія“ з одної сторони велику роль грали більшовицькі на три чверти або ще більше „Arbeiter- und Soldatenräte“ по більшій індустріальній осередках, а з другої нові сусіди, як Чехія, Югославія та Італія, старалися осягнути по можливості багато терену, аби мирову конференцію поставити перед „fait accompli“. Зорганізоване на-швидко з радикальних елементів військової нової республіки, т. звана „Volkswehr“, ганебно втік перед чехами з німецьких частин подулиневої Моравії, а навіть покинула без ніякого опору декотрі місцевості південної Нижньої Австрії.

Тільки в Каринтії, де в 1919 р. Югославія старалася окупувати подулиневу частину, зорганізовано допільний опір. Там генерал Гільгерт (Hilgert) зібрав в селі Каринтії, зі студентів вищих шкіл Грацу й Леобену та з інших добровільних формацій мавий фронт борців, котрим удалося припинити наступ югославів. Саме це військо Гільгерта було основою т. званих гаймверів. Подумана з початку як охорона загрозлених подулиневих границь

Австрії, стала ця гаймвер з часом охороною для селів та мілан Каринтії, Стірії, Тіролю та Форарльбергу проти нападів різних червоних „Arbeiter- i Soldaten“-ратів. В останніх двох країнах Австрії навіть з часом загалізовано організацію гаймверів (що там називається „Heimatschutz“), таким способом, що вона фігурує там як помічна краєва поліція. На випадок елементарних катастроф, різних заворушень або страйків гаймвери Тіролю та Форарльбергу виступають таким чином як загальна сила, котра може відставити навіть зброю з краєвих складів. Гаймвери Каринтії та Стірії такого загального характеру не мають і не мали. Їх зорганізовано там в розмірі скромних розмірах на підставі законів для приватних товариств Verreinsgesetz.

Також ще в 1919 р. зроблено у Відні, де панували червоні соціалістично-комуністичні сил дадоси може найбільше в знаки, перші кроки до зорганізування якоїсь протимарксистичної сили. Це головною тому, що червоні не давали тоді громадянським партіям навіть змоги відбутися в спокою якихнебудь політич-

ЛЕВ ЯСИНЧУК.

Українські переселенці в Новому Світі.

(Продовження.)

Буденні розмови. — Професії інтелігентів. — Церковні відносини.

В деяких родинях життя не йде на роботу, бо — або не потребує (муж заробляє відповідно, або з інших причин). Тоді жінка має на голові тільки домашнє господарство. Така жінка часто розважає себе чим може. Найчастіше їде до театру, чи до кінна, або й забавляє себе розмовою з приятельками, коли не устною, то бодан телефоном. А телефон, це в Америці звичайна річ. Є в кожному домі. Ось аразок такої розмови-розпачі:

— Гелов!
— Гелов!
— Ви вже „вудували“ (прали)?
— Вже, але вітер покривав і муну на нову „вудувати“.
— А, вгаєте, як Х акапарила „гаво“ (дім)?
— О, їй варту мати файний „гаво“. Їй там сидіти, де вона.
— П чоловік „світагу“ (однаково) за ніщо не має.

— А ви що тепер робите?
— От саме заплатила за „гаво“ і „елетрику“.
Чому? більше, як тамтого місяця, хоч я все о „елетрику“ „хую“ (жизнаю).
— А що варите нині?
— Я хотіла борщ, але мій Штіфа не любить.
А ви варите борщ?
— Шур (розуміється).
— Їй приваду до нас поподати.
— О-райт! „Сол райт“ — гаразд.
З інтенсивної розмови видно, як уже дещо українська мова.

освічуватися в школі. А тут школа всякого роду й у всякій порі дня. Деякі наші емігранти користали головню з вечірньої школи. Вчилися англійської мови, технічної науки, а то й німеччини середню школу та університет. Я познайомився з українським професором середньої школи (гай ска), інженіром, а адвокатом, які виїхали до Америки павищайнішими сім'ями хлопцями, працювали в Америці у фабріці та одночасно вчили школу. Тепер займають почесні місця.

Т. зв. „інтелігентних“ фахів у Злучених Державах українці поза свідченням майже не мають. Бо тих 5 адвокатів, щось двох інженірів та три дентисти, 14 лікарів, це за мале число, щоб наважувати на життя. З інтелігентних професій мають вплив редактори різних часописів, яких буде в Злучених Державах около 10, а в Канаді й того нема. Зате в Канаді в більше число фахової інтелігенції, свідомої національно. Це головню вихованці т. зв. „інститути“ у Вінніпегу, Саскатуні, Едмонтоні. Тут є й поважне число українських учителів (по англійських школах). В нових, повосених часах прийшло деяке число фахових молодих інтелігентів, але вони не живуть зі своєю фахоу, а в праці по фабриках, чи ремісничих підприємствах.

Знаю галицького учителя, який працює при пиробі радів для ант. знає другого, що працює при будові, знає інженіра, що продає „газолину“ (бензину до ант), знає студента, що працює в столярській фабріці, інших, що працюють озари в заводі для чиниення. А один з редакторів „Свободи“, д. Келдровський, (визначна фігура в армії отамана Петлюри та уряді Н. У. Р.) працював довгий час при будові, а відтак й докарський робітний. Загалом фінансової праці ніхто не соромиться. Хто її соромиться, або не має підврати вистави до неї, цей блуде.

Перейдім до церковних відносин.

Несомненно життя в Злучених Державах і Ка-

наді вимагає ширшого обговорення ніж хочби тому, що його розвів у великій мірі впливав на політичний світогляд українських громадян та на їх ставовище до різних українських справ. У нас поширився погляд, що в Америці ведуть українці „церковну“ боротьбу. Не хоту й не можу виходити в оцінку забобованих відносин. Ї тільки бажав би — наскільки це можливе — показати об'єктивно ті відносини, що правда, а деяких причин не за фотографії, а читач аж-же сам поробити певні висновки. Всього цей процес не незацікавлений і за свідки, щоби про нього можна говорити повсім безпристрасно.

Першою журбою українського емігранта на вольній землі, це було зорганізування власної церковної громади.

Емігрант відірваний від усього, що йому лагдувало рідню і край, бажав створити собі боду ілюзію. Це міг він зробити надігачи декотри сільську школу, відпочивати різну сімю, чи шуваючи бабуть в спільному богослуженні. Очевидно — як тут, так і там — парід був привабливий більше до зверхньої обидовості. Коли не можна було йому в інший спосіб заспокоїти потреби душі, то импровізував богослуження.

Оповідан мені найстарший емігрант з інтелігенції, д-р Володимир Сіменюк у Шікаго (прийшов до Злучених Держав 1884 р.), що на домагаючи українських емігрантів мусів він у великій мірі надігачи церковні рили і „дравити“ за спадковення. Народ маважно помагає. А це правда. Д-р Сіменюк бажав довести довжина отвору і зрештою оповідав це перед пару роками серед духовенства на євхаристичному конгресі в Шікаго пакликувачі серед сучасних різних настрів.

Залежно від того, в якій релігійній громаді походили емігранти з краю, творилися тут церковні громади. Галичани і прикарпатські українці організували гр. кат. церкву, буковинці, долішнікарпатські й галицькі „радаки“ — православ-

DEU — МОТОРИ

Дісля і газові

Д. В. В. В., вул. РОМАНОВИЧА ч. 1. 792 2—4

ких зборів. Так повстали на ґрунті Відня різні малі організації головно для охорони зборів громадянських партій та локаліа і крамниць горожанських підприємств.

З часом організація „Фронткемпферів“ (Frontkämpfervereinigungen) збирала всі ті малі організації та стала від року 1920 осередком мілітарних сил Відня, звернених проти марксистів. У найближчих роках вибудовано організацію фронткемпферів так, що і на провінції, головно в прилученому по війні Бургенланді, вібрано нові військово-вишколені сили.

Крім фронткемпферів виставив також відомий „Німецький Гімнастичний Союз“ (Deutscher Turn-Verein) окремі військово-вишколені формации, т. зв. „Wehrturmer“. Пізніше це саме зробив і „Союз Християнських Гімнастиків“. Далше повстали ще такі напів військової організації у „штурмових формаціях“ національних соціалістів (гакенкрайслерів), у товариств монархістів „Остара“ (в міжчасі це т-во заснуло) та кілька інших, менше значних союзів.

Щодо партійної орієнтації тих формацій Відня, то фронткемпфери не вважалися з ніякою партією, німецькі „турнери“ стоять близько „велико-німецької партії“, християнські „турнери“, близько партії християнських суспільників, а „штурмові формації“, як згадано, належали національним соціалістам. Щоби в разі потреби могли одночасно виступати, поставлено як центральну організацію всіх цих громадських півнісько-німецьких відділів Відня й околиці т. зв. „Selbstschutz Wien“. Паралілі виступи тої організації відбувалися що-найменше раз на рік, звичайно в жовтні, коли влаштовуються маніфестації проти версальського диктату. По числу маніфестантів можна було рахувати на 4.000 уніформованих фронткемпферів і на 2.000 членів інших військово-убраних формацій. Це були отже протимарксистичні сили Відня до 15-го липня 1927. До них приєднала ще хіба слаба група, т. зв. „Wiener Heimwehr“ з отаманом Фрей (Frei) на чолі.

Противники громадянських партій, австромарксистів, зачали організувати свою партійну гвардію також досить вчасно. Істнуючи ще в часів перевороту та в часів дієсної влади „Arbeiter- u. Soldatenräte“ відділи (т. зв. „Arbeiterwehr“) взяли як основу для поставленого в роках 1920 і 1921 республіканського союзу охорони (Republikanischer Schutzbund). Можливість (через знаменито вибудовану партійну організацію) зібрати робітників з усіх близьких фабрик та підприємств використано легко для скорот розбудови відділів республіканського шутбунду. У Відні та в інших містах Австрії, як також всюди там, де є згуртоване більше число соц. демократичних партійників, зоргані-

зу. Ті дві церкви залишилися й тепер. Та до них прибули нові. Під впливом руху за автокефальним українським православ'ям на Україні та під впливом незадоволення з деяких відносин серед самої гр. кат. церкви, в Залучених Державах і Канаді, наслідком поведінки деяких гр. кат. священників повстала українська православна автокефальна церква у Залучених Державах і Канаді.

Склалися на це й різні причини. Не всі звичайники вели себе як слід, використовуючи вільну землю. Деякі не займалися громадськими справами. На просторах Канади була цілковита недостатня священників. Емігранти з Галичини домагалися священників від галицьких українських консисторій, а буюківські від червоноцької консисторії. Нарді домагалися від священників не тільки обрядових богослужень, але й проводу в національному, громадському русі; хотів священників які не для якогось там вираження, але з любови прихильності до рідної землі, пристали до нього. Наміщо того приходили (головно в Канаді) бельгійці, французи, які не опановували навіть мови. Нарді висміював їх, називав „лінами“ (так вони мали себе самі називати: „я ваша піпа“). Ходить ще й тепер по Канаді всякі анекдоти про тих священників, які мали в проповідях учини: „дупити Марію Божу, а вона буде вас дупити“ (любити). „Тримайтеся святої фіри“ (вирі) і т. п.

Для ствердження об'єктивної правди треба зазначити, що деякі гр. кат. священники-французи (як от о. Жан в Абіті-Кве) досім опанували українську мову та сприяли змаганням українського народу. Він між іншим у великій мірі причинився до того, що по уступленні єп. Н. Будки не внесено зовсім гр. кат. єпископства в Канаді, коли в цьому напрямку робили поважні заходи.

(Продовження буде.)

нізовано небажком відділи шутбунду. З двома буювими австрійськими генералами (Кернер і Маер) на чолі він став настільки міцним, що числять у самому Відні ок. 30.000 активних членів, а більше-менше стільки й на провінції. Крім того з шутбундом кооперують ще „Wehrturmer“ (соц.-демократичні гімнастичні і спортові клуби) та члени т. званих „Arbeiter, Jagd- und Schützen-Verein-In“. Останніх навіть уважають часто за філію шутбунду, основану з метою навчити своїх членів стрільнян.

(Докінчення буде.)

Сойм і сенат відложені на 30 днів.

На день 5. листопада, як відомо, назначене було перше засідання бюджетової сесії сойму. Посли, завізані телеграфічно, явилися майже всі.

Нараз серед напруженого вичікування, впала вістка про відложення сесії. Прем'єр Світалський прийшов особисто до сойму та вручив маршалкам обох палат повідомлення президента держави. Марш. Дашинський скликав негайно віце-маршалів і повідомив їх про зарядження президента держави а офіція повідомив послів нісьмом про відложення засідання.

Промова полк. Славека.

Зараз після одержання повідомлення маршала зібраних на наради майже всі клуби, які потім оголосили резолюції. Клуб ППС, перший оголосив резолюцію, яка стверджує, що відложення бюдж. сесії сойму означає ухилення керowników потравневої системи правління від контролю. Клуб Паста і клуб НД торкаються гося. справ і тяжкого фін. положення держави. Клуб НД заявляє, що відложення сесії вважає кроком шкідливим із заг. держ. оглядів, а клуб Паста звиняє селянські маси до скріпленої уваги. „Визволене“ в резолюції заявляє, що „чим, що уряд уоувається від відповідальности, не у-відляють теп. системи правління від тієї відповідальности“. Резолюції оголосила і НІР, яка заявляє, що стрімтиме до співдальности з усіма незалежними польськими партіями. Жид. Клуб аложив заяву Дашинському, що готов співпрацювати в обороні парламентаризму. Клуб ББ. зібрався на наради і в комунікаті ствердив, що його наради були живим ствердженням сильної і рішучої постави цілого клубу до витвореної соймової ситуації. На засіданні вголосив довшу промову полк. Славека, в якій м. і. сказав, що від коли клуб ББ. вініс проект ревізії конституції, ціла опозиція змобілізувалася до нагону. Колиж зважити цілу „революційну“ пристрасність проекту заяви недовіри урядові і т. д. з цим, що припадкова поява офіцерів у сойм. переділку викликала в послів опозиції утрату лавоводіння над нервами, то бачимо, з яким хорим окружен-ням маємо до діла. Здагадуючись із голосів, які доходять із нинішніх засідань опоз. клубів, одні з послів ідуть на дуже пристрасні приготування себе до революції, інші поглядають, що з того вийде: В тій хвилі переважає ще лише воєнничий настрій, тому треба було дати послам час до надуми, а цей час різко використають. Одні з них будуть думки, що треба вести гостру пропаганду в напрямі приготування революції, інші під впливом часу може будуть більш здібні прилаштуватися чи такими засобами зможуть переманити уряд і чи не було би розумніше шукати іншого виходу. Годі сказати, яке буде положення по 30 днів. Дальше поведення президента буде залежне, мабуть від того положення. В кожному разі певне в те, що травнева система не буде відкидана. Вкінці зазначив полк. Славека, що внесення клубу ББ. у справі висловлення заяви недовіри марш. Дашинському буде поставлене на найближчому засіданні сойму. Поведення марш. Дашинського таке, що супроти нього треба бути безоглядним.

Після промови полк. Славека клуб ББ. розділив між своїх членів орг.-пропагандові праці на найбл. час.

Демонстрації ППС.

Для 5. листопада у Варшаві в кількох місцях прийшло до демонстрацій ППС. Кількох демонстрантів арештували. — Робітничі демонстрації були в Лодзі та Черемшні, де поліція обсадила „Людвий Дім“.

У Львові зібралось доволі поважне число демонстрантів у Ринку, біля ч. 8. Тут підчас промови явилася ціла та ціла поліція в рошнана демонстрантів.

На Марійській площі арештувала поліція кількох людей за спливання комунікації. Ско-фіковано дзвонки та друки.

Складайте жертви на оседю українських робітників пера!

Подяка.

Отсею дорогою склавши ширю подяку за дбайливе і безбоязне пльомбування і встановлення зубів ВПЦ, Дент. Якові Нассові, Львів, вул. Синьгуська 17.

Марія Смерик.

Декрет про відложення парламенту.

Дня 5. листопада в год. 11. передпол. прем'єр доручив особисто маршалкові сенату зарядження президента держави з дня 5. листопада в справі відложення звичайної сесії сойму та сенату на 30 днів. В зарядженні цьому сказано:

На основі уст. 25 конституції відкладаю з днем 5. листопада 1929 р. звичайну сесію сойму на 30 днів. Підписано: Ігн. Мосціцький, президент Річипосполитої, Каз. Світалський, пре-ради міністрів.

Таке саме зарядження підписано в справі відложення сенату.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8:58 00—8:58 50, канадський долар 8:50 00—8:50 50, чеська корона 0:26 33—0:26 50 австрійський шілінг 1:23 00—1:23 50, румун. лей 0:05 00—0:05 25, французький франк 0:34 50—0:34 75, швейцарський франк 1:71 50—1:72 00, фунт штерлінгів 33:40 00—33:60 00, радянський червонець 17:00—17:50, німецька марка 2:13 10—2:13 25.

Золото: 20 корон 36:30 00—36:36 00, 20 франків 34:20 00—34:30 00, 20 німецьких марок 42:00 00—42:40 00, 10 російських рублів 46:00 00—46:30 00.

Срібло: Австрійська корона 0:65 50—0:66 50 5 австрійських корон 3:24 00—3:30 00, австрійський фальорен 1:62 00—1:65 00, російський рубель 2:60 00—2:65 00, копійки за рубель 1:30 00—1:35 00.

Збіжжя.

Пшениця двірська 36:25—37:25, пшениця селянська 32:75—33:75, жито галицьке 22:00—23:00, ячмінь галицький броварський 00:00—00:00, ячмінь на млиню 19:50—20:50, ячмінь пастільний 20:00—21:00, овес галицький 19:50—20:50, кукурудза румунська 23:75—26:75, барбадья промислова 4:00—4:50, фисола біла 90:00—105:00, фасолка коприва 50:00—70:00, фасолка красна 53:00—58:00, горох пів-Вікторія 45:00—50:00, горох півний 32:00—35:00, бобина 29:25—30:25, мішанка паст. в зерні 00:00—00:00, ячка 28:50—29:50, сіно солодке краєве прасоване 8:00—9:00, соломка прасована 4:00—5:00, гречка 26:30—

На організаційному фронті.

ДОЛІНЩИНА.

Дня 20. жовтня ц. р. мало відбутися посольське віче в Рожнітові, на яким мали реферувати посли Струтинський і Великанович. Старство в Долині не дало дозволу на це віче. Посол Великанович поїхав тому до Сваричева і до Струтина Вишнього. Однак ані в одній ані в другій громаді командант постерунку з Рожнітова не допустив до віча. В Сваричеві населення убоге і має кожного року великі шкоди від виливу трьох рік, які в в громаді. Хоча підчас соймових виборів 700 голосів було там за однією, а лише 98 за українською листом, то й досі нічого не зроблено в справі регуляції потоків, а також не відбудовано шкільного будинку, який згорів в причини воєнних операцій. В селі в кілька одилиць, незаражених хрунством, і завдяки їм розвивається гарно споживча кооператива, а також входить у життя молочарська сілька. Зі Сваричева поїхав посол Великанович до Струтина Вишнього. З приїздом посла явилися негайно всі члени читальні і почалася товариська розмова з послом на біжучі господарсько-освітні справи. Але не трвало це в 10 хвилин, бо приїхав командант постерунку з Рожнітова і не зважаючи, що це були звичайні недільні сходини членів читальні і кружка „Сільського Господаря“, та що посол як член обох центральних установ має право там бути — не дозволів на продовження сходин. Не помогли заходи посла, щоб сходини продовжити для чистого ділової розмови.

В Струтині нарікали люди, що ще в жовтні 1928 р. викопали плембесит у справі касування коршми і хоч за коршмою залишились тільки одні громадянини, то до цієї пори коршма не скасована. Треба ствердити, що як у Сваричеві, так і в Струтині Вишньому селяни самі ведуть просвітницьку працю без якоїнебудь помічі з кругів інтелігенції. Слід підкреслити і те, що тамешні священники тієї роботи не лише не піддержують, але й навіть протиставляють.

Габібула розстріляний.

Як повідомляє Східна Агенція, здепронізований король Афганістну Габібула разом з 11 своїми прихильниками був з наказу Надір Хана поставлений перед суд і засуджений на кару смерті. Присуд виконано дня 4. XI ц. р. в місті Кабулі.

ДЕНТИСТ-СТОМАТОЛОГ

Д-р Степан Дмоховський

Львів, СИКСТУСЬКА 35. — Тел. 79-72.

ПРЕЗІСНА ДЕНТИСТИЧНА ТЕХНІКА. — ПОРЦЕЛАНОВІ КОРОНИ.

АПАРАТ РЕНТГЕНА.

НОВИНКИ

Фотограф Янушевнич, вул. Вішнього 4, 1. (бічна Зеленої, Тел. 5900. 3-3-7)

Заняття „Діла“. Вчорашня число „Діла“ (247) занало Львівське Городське Староство за три статті: 1) за кореспонденцію нашого львівського кореспондента, а які подано голоси польської преси про четвергові події, 2) за статтю „Партія в уряді“ і за статтю п. 3. „Вага свого членства“. Це 28-а чергова конфіскація нашого органу в цьому році.

— Національний Музей у Львові (вул. Монастирська 42) має у місяці жовтні дорогою закупа, дарів та книгообміну 132 числа (170 предметів) приросту, до ч. 27.910 включно, головні в галузі церковної старовини, рукописів та фотографій церковної архітектури. Жертводавцями були пп.: Гнатішак, Грицько В., Дирекція перелічних абрикотів у Варшаві, о. дек. Дороцький, д-р Бєзкрович О., о. мітраг Зубрицький О., радн. Козуба М., Ліщинський Ю., Ратич Б., д-р Ричинський А., Свеніцька А., Т-во „Сокил-Батько“, м. Студинський К. і церковні комітети в Парисах і Пауучі Великій. Управна Музею складає всім їм за це шпирю подяку. Музей відвідало 55 осіб, в тім одна шкільна прогуляка.

— 11. число „Світа Дитини“, як нас повідомляють, за подоліст занало „Городське Староство“ у Львові за помешчення в цьому ювілейному числі 2 образків, а саме: заголовної сторінки з 1. числа „Молодої України“ з року 1923. Є надія, що суд скаже цю конфіскацію публікацій, які в першій своїй виді (в оригінальному виданні) не були скорфісковані. Тому треба здержатися в екзамінації 11-го числа, яке буде вислане швидко після присуду Пресового Трибуналу.

— Львівська хроніка. При вул. Соняшній ч. 34 злоді кради вночі з помешкання Макса Фухса 3300 золотих і дороге столове накриття та гардероб. — При вул. Сакраментов до дому Мавриця Щучмана вкрадено 700 золотих, 50 доларів і трибне столове накриття. — Зі стриху Баруха Кіца, при вул. Вірменській ч. 2 вкрадено гардеробу вартості 1350 золотих. — При вул. Богунського ч. 9 вистрілю собі в груди 19-літній Євстахій С. Його відвезено до лікарні. Причини самоубійства невідома. — В кінотеатрі „Касино“ вкрадено портфель з грішми з кишені Шуліма Штайбера. Таке саме трапилось в кишені Фікельштайнові у кіні „Пасаж“. — При вул. Листопада ч. 44, один учень польської гімназії Н. вкрав мотоцикл, що стояв перед домом і хотів з ним втікти за місто, але поліція вкравула його. Мотоцикл був власністю Татяни Руданської. — Суд присяжних у Львові засудив Михайла Шляху на 5 місяців вільності за фальшування дрібної польської паперової валюти.

— Пожежі. „Слово Польське“ повідомляє, що в Потуріцях, пов. Сокаль, невідомі особи підпалили стирти в добрах Дідушицьких. Ці стирти жоріли, що принесло шкоду на 12.000 золотих. На одній зі стирт хтось завісив жовто-блакитну чертуку. — В Комарові Волинці згоріло кілька стирт збіжжя власності Маріяна Мушинського. В Черкахові, пов. Рудки, згоріла стайня і столова Михайла Качановського, що спричинило шкоду на 24.000 золотих. — В Романові хтось підпалив стирти гр. Потоцького. Згоріло 200 сотнірів сукна. — На фільмарку в Острові, коло Бібрки згоріло столова зі збіжжям, вартості 42.000 золотих.

— Напад і рабунки. У Вишнівці, пов. Стрий, невідомі злодіи дісталися вночі через вікно до поштового уряду і забрали з каси 2.298 золотих і американських актів із доларами. — У Тисмени, пов. Львів, хтось застріляв господаря Петра Чухая. Виновика досі не найдено.

— Згоріла палата Замойських. Дня 3. XI. п. р. у Володзі агоріта палата гр. Замойського. Палата ця була шкою недавно реставрована. Дах палати був покритий гонтами, що дуже утрудняло гашення пожежі, яка тривала майже цілий день. В палаті згоріло багато історичних пам'яток та дорогішностей. На нещастя палата не була заасекурована. Підчас гашення пожежі було двоє воїнів ранених.

— Захищення для умово хорих. В Гуситині будуть лічачи для умово хорих, у якім буде призначено для 700 осіб. Ця лічачня міститиметься в будинках давнього шпиталю, що був зруйнований підчас війни і тепер відбудовується.

— Польський старшина застріляв товариша. Дня 3. XI. п. р. в Ярославі у старшинським касині відбулася забавка, підчас якої прийшло до сварки між сотником польської армії Шафраном і поручником Новотним. Капітан Шафран ударив поручника в лице, а зневаження поручник Новотний стріляв до капітана з револьвера і вбив його на місці. Поручника арештовано.

— Юзій Тувім борониться. Польський поет Тувім, якого прокуратура потягає до відповідальності за вірші у „Роботнику“ поміщує в „Кур'єрі Пораннім“ отвертий лист, в якім між іншим заявляє, що у своїх віршах не намагає польських воїнів кидати зброю підчас війни, але звертається до воїнів усіх держав, щоб вони протиставили себе тенденціям нової світової війни та що війну в обороні Польщі цей поет уважає очевидно святою. Тувім перекопує патріотичне громадянство, що не думає проповідувати роздроблення Польщі в хиляні, коли всі інші держави фабрикують бомби та гармати. Вину за непорозуміння між ним і прокуратурою Тувім складає сам на свій талант, мовлячи: „Я інкше думав, а інкше вийшло у вірші“. Як бачимо, то поет Тувім сильно налякався судової кари та викручується, як може, обороняючись, що пацифізм його призначений тільки на заграницний експорт, а в межах Польщі він санкціонує мілітаризм, так арештою, як і всі польські журналісти та письменники.

— Стемплеві оплати від устних подань. Міністерство внутрішніх справ видало розпорядок, що відтепер і устні подання мусять бути стемплено оплачені. Устні подання до яких-небудь урядів матимуть отже те саме значення, що й письмевні та мусять бути так само оплачувані.

— Трагічна смерть малярського письменника. Один з найбільших сучасних малярських письменників Ернест Осват закінчив на днях своє життя самоубійством. Причина того кроку була така: Перед двома роками амерла жінка того письменника, а його одинока дочка Агнішка вмирає також на сухоту. Нещасний батько, бачучи безнадійний стан здоров'я своєї дочки, із жалю застріляв біля постелі Агнішки, а другого дня померла і дочка. Ернест Осват як письменник був дуже популярною і любленою постаттю серед малярської суспільності.

— З України на Зелений Клиш. Найдовша залізниця у світі се через цілу радянську територію, від галицької границі аж до Владивостока, столиці Зеленого Клиша, над Тихим океаном. Довжина тої залізниці має 10.000 миль. Значна частина на українській території і кінчиться теж на українській території, вже близько Японії.

— Біла біржева катастрофа в Америці. З Нового Йорку повідомляють, що наслідком біржевої катастрофи в тому місті, втрачено 35 мільярдів доларів. Таку приблизно суму доходу мали новояорські біржі протягом одного року.

— Нагорода Нобля. „Берлінер Тагеблатт“ повідомляє, що цюгородіну нагороду Нобля для лікарів призначено голландською гігієністкою Християною Айтманові та англійською хеміком Францові Голкінсові за праці про вітаміни. Франц Голкінс експериментально доказав, що зирята коренів пожовою без вітаміну, не розвиваються і не ростуть як салі і що молоко має як раз найбільше тих вітамінів, яких бракує товстим. Подібні вітаміни, як молоко, має рибний тран та ярица. Організм, що не дістає тих вітамінів, мусить занедати. Другий лауреат Нобля д-р Айтман досліджував недугу Бері-Бері, яка найбільше поширена в Японії та Індії, де головною поживою є рис. Ця недуга є наслідком припинення переміни матерії в організмі. На недугу Бері-Бері хворіють головні ті особи, що кормяться так званим полірованим рисом, який при поліруванні в млинах втрачає всі вітаміни, а брак тих вітамінів викликає згадану недугу. Лауреат Нобля доказав, що багато вітамінів має фасоль, ячмін, овес і пшениця. Д-р Християна Айтман так як і Голкінс є професором біохемії в Кембріджі, а д-р Айтман був директором Гігієнічного Інституту в Утрехті, потім лікарем у Індії та директором анатомічної лабораторії в Батавії.

— Т-во „Українська Бєсїда“ у Львові улаштує дня 7. XI. в 8. год. веч. Пращальний Вечір Писель та арії оперного співака-тенора д-ра Василя Тисцяка з нагоди його вїзду до Мелітополя. В програмі входить пісні Січинського, Людкевича, Лисенка, Ярославецька, чеські та слованські пісні, а також арії із опери „Ріголетто“ Верді та українські стрілецькі і народні пісні. Акомпанімент обідає п. І. Приймава.

— Календар „Червоної Калини“ на 1930 рік повинен по конфіскації у новому наладі та піповинен по конфіскації. Цей календар має вже заявлено у розподіл. Цей календар має вже заявлено у розподіл. Цей календар має вже заявлено у розподіл. Цей календар має вже заявлено у розподіл.

ний альманах теж незначимо різнорідний і боєтий змістом. Тому не треба сумніватися, що цей календар і в цьому році матиме великий попит і скоро розійдеться.

Зі спортивного життя.

ОСІННІ ЛЕШЕТАРСЬКІ ТРЕНІНГІ.

Лешетарські тренінги від цього тижня будуть відбуватися в середу в суботу від год 4—5 годів. Найближчий тренінг буде в середу 6. листопада п. р. Пригадується учасникам, що тренінги відбуваються без огляду на погоду і просять всіх приходити на них точно і правильно. Корнотський Лешетарський Клуб.

РОНИК (Борис). — СЛОНЬЦЕ (Борис). 4:3 (2:0)

Слонце — це була робітничка дружина Т. У. Р., яка з політичних причин змінила своє назву. Зматанія розіграно 27. жовтня. В деяких зматаннях лив дощ, так, що не лиши публіки, але навіть грачі не сповідалися, що зматанія такі відбуваються. Дружина Ронника була тому сильно відомою, та проте осягнула кращий виступ, ніж з попередніх зматань з тим-же Т. У. Р. (п. V. п. р. — 2:2).

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Пам'яті проф. Ростислава Лашенка.

В середу, 30-го жовтня упокоївся в Празі професор тамошнього українського університету, професор історії українського права Ростислав Митрофанович Лашенко.

Ростислав Лашенко народився 1878 року в Євсаветграді на Херсонщині, де батько його був „смертником“ німчої духовної школи. Навчався середню освіту він озаржав тамже, в Євсаветграді: по закінченні гімназії він пішов на правничий факультет київського університету. Наслідком студентських розбурху, у яких він брав активну участь, зазнав він деяких адміністративних утисків і через те студіювати йому довелося досить значального, і свою правничу освіту він закінчив у 1903 році. По закінченні університету він пристроївся на службу в судовій установі, де перебував аж до революції 1917 р. Батьки покійного були свідомими українцями, а тому він завжди виступав як українець і працював на користь української справи. В 1917 р. Рост. Лашенко організував у Києві спілку українських правників, яка опоряджала діла правничі, видавала правничий журнал і своїм правничим досвідом та знаннями допомагала нашому державному будівництву. Покійний був головною цією спілкою і редактором часопису „Московсько-білгородський папала 1919 р. приїхав до його емігрувати. Спершу він оселився у Львові, а потім перебрався до Праги в 1921 року став професором українського університету в Празі. Тут він працював аж до своєї хвороби, що укривала його життя. Одночасово в викладав в університеті проф. Р. Лашенко викладав цивільне та адміністративне право і в Українській Господарській Академії в Позбєдрах.

Протягом усього свого життя проф. Лашенко привітав немало часу й літературно-науковій діяльності. Перші його статті (по російськи) появилися в 1901 році на споріках прихильного до українського руху щоденника „Кієвська Газета“, де вінку своїх статей він розпочав у день п'ятих роковин смерті Петра Шиньського. Відома стаття про життя цього нашого поета і композитора, а який родина Лашенків була в доповідній і близьких приятельських відносинах. Колиж у Києві почав виходити український правничий орган, Лашенко містив там свої статті вже по українськи. В Празі він видав „Лекції по історії українського права“, частина перша, доба київська (150 стор.) і частина 2-га, доба литовсько-польська (80 стор.) Ці лекції звернули на себе прихильну увагу не тільки українських, а й німеческих фахівців. Крім свого курсу він опублікував низку статей, присвячених поданням питанням у історії українського права й науковим у виданнях українського університету в Празі, Наукового Т-ва імені Шевченка та Української Академії Наук. З таких праць назовемо: 1) „Литовський статут, як пам'ятник українського права“; 2) „Перекладський договір 1634 р. між Україною і царем московським“; 3) „Ден права власності на землі на Україні“. Особливу увагу покійний професор звертав на нашу стародавню і, як дощі суди і присягати ім кілька праць. Взагалі-ж робота Рост. Лашенка в історії українського права була продуктивною і дала помітний наслідок.

Як фаховець, Р. Лашенко користувався серед правників немалим впливом і помітним авторитетом. Про те ясно свідчать факти. Він був фундатором і головою української спілки правників у Києві; на еміграції він-же організував 1923 р. правниче товариство у Празі, яке об'єднало всіх українських правників у чеськомовній

веспубліці й видало кілька праць; за весь час він був незмінно головою цього товариства й мав широкі ініціативи та певну енергію. Проф. Лашенка і в університеті і в Господарській Академії не раз вибрано в різні комісії, а в 1925-6 академічному році він був вибраний де-

каном правничого факультету нашого університету. Його правничі знання не раз мали компетентну оцінку таких осіб, як член Української Академії Наук Ст. Дністрянський та проф. От. Ейхельман.

Після проф. Рост. Лашенка лишилися дру-

жина і двоє неспристронних дітей. Без всяких засобів до життя. Це вже така доля українського вченого!..

Вічна пам'ять покійникові!

В. Бідиш.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський Театр:

Середа, 6-го листопада год. 7:30 веч. де може розказувати своїй бабці".

Четвер, 7. листоп., год. 7:30 веч. Аргісти, песа в 4 діях Уотерса та Гопкінса.

Малый Миський Театр:

Середа, 6-го листопада год. 7:30 веч. "Процес Мері Деген".

Четвер, 7. лист. год. 7:30 веч. "Процес Мері Деген".

Театр ревії "Гонг" — в салі кіна "Кольосей":

Середа, 6. листопада: ревія "Іада до Львова". — Дві вистави: 1-ша в годині 7:30 веч., 2-га в год. 9:30 веч.

Кіна.

Аполло: Адагін сад (Ів. Петрович, Азісія Террі), на основі повісті Роберта Гігелса.

Касіно: Чортиня з Триполісу (Альф. Фрізанд, Ліана Гейд).

Кольосей: Добровольці. Три комедії. Лев: Під прапором кохання.

Марусянка: Закоханий небіжчик. — Прикми княжні.

Оліа: Гра за жінку (Дольорес дель Ріо). Домашня війна.

Палас: Звукова фільма "Чотири чорти" (Джамет Гейнор).

Пав: Портієр готелю "Атлантик" (Янінгс).

Пасаж: Клоб "Чорної Руки" (Уілієм Песмонд). Тиждень Пата і Гомонта.

Ам. комедія.

Стилев: Боротьба за золотий ріг (Марія Альбані).

Фатаморган: Жар кохання (Жінка з вулиці ч. 13) з Гретою Гарбо.

Химера: Ночасний Казанова.

Утіха: Подуми кохання (Вільма Банкі, Рон. Колман).

Програма радіо.

Середа 6. XI. 1929.

Варшава (1411,7) 20:30 Концерт со-

цістів.

Краків (312,8) 16:15 Авдіція для ді-

тей.

Познань (334,8) 17:45 Трансмісія в

Варшаві.

Катовиці (408,2) 20:30 Концерт: Мо-

влюшка.

Вільно (385) 19:05 Весела авдіція.

Гельсінгфорс (221,4) 21:10 Легка му-

зика.

Бресля (253) 20:30 Вечірня програма.

Лийпціг (259) 19:00 Маршіта вальси.

Братислава (279) 18:40 Музика для

закіпів.

Талін (296) 20:00 Оперова музика.

Брно (341,7) 22:15 Музика з казарні

"Авіон".

Льондон (336,3) 16:45 Концерт віо-

лінчелістів.

Штутгарт (360) 16:00 Концерт з

Франкфурту.

Гамбург (372) 20:00 Сонати.

Франкфурт (390) 16:00 Концерт.

Берн (403) 22:15 Оркестра з Кур-

сала.

Берлін (418) 16:30 Концерт капелі

Фонтана.

Стокгольм (436) 21:16 Скрипкові твори.

Рим (441) 13:15 Радіоквітлет.

Лингенберг (473) 17:30 Камеральний

концерт.

Прага (487) 20:00 Концерт у салі

Сметани

Міліно (501) 12:50 Легка музика.

Брюссель (509) 21:15 Концерт ра-

діо-оркестри.

Відень (516,3) 16:05 Пополудневий

концерт.

Рига (525) 20:00 Популярний концерт.

Мюнхен (533) 20:30 Фортеп'янові

твори.

Будапешт (550) 17:10 Легкий концерт.

Москва (825) 15:30 Симфонічний кон-

церт.

Ковно (1935) 19:25 Вечірня програма.

Ленінград (1000) 17:00 Засідання
Ради Народніх Комісарів.
Харків (1304) 17:00 Трансмісія з Мо-
скви.

Четвер 7. XI. 1929.

Варшава (1411,7) 17:45 Концерт со-
цістів.

Краків (312,8) 20:05 Вечірній кон-
церт.

Познань (334,8) 17:45 Концерт со-
цістів.

Вільно (385) 17:15 Трансмісія з Вар-
шави.

Гельсінгфорс (221,4) 20:00 Симфо-
нічний концерт.

Лийпціг (259) 16:30 Концерт радіо-
оркестри.

Братислава (279) 16:00 Монартів-
ський концерт.

Талін (296) 20:03 Концерт.

Брно (341,7) 22:15 Військова музика.

Льондон (336,3) 16:00 Вечірня пісня.

Штутгарт (360) 16:00 Популярний кон-
церт.

Франкфурт (390) 20:15 Останній вальс,
оперетка Штрауса.

Берн (403) 20:35 Трансмісія з Женев.

Берлін (418) 16:30 Концерт соцістів.

Стокгольм (436) 20:00 Фінська музика.

Рим (441) 13:15 Радіоквітлет.

Прага (487) 19:05 Популярний концерт.

Міліно (501) 12:30 Легка музика.

Брюссель (509) 21:15 Концерт радіо-
оркестри.

Відень (516,3) 16:00 Квартет Сільвінга.

Рига (525) 20:03 Опереткова музика.

Мюнхен (533) 19:30 Весела програма.

Будапешт (550) 17:45 Циганська му-
зика.

Москва (825) 21:40 Вечірній концерт.

Ковно (1935) 20:55 Концерт.

Ленінград (1000) Жюнтієні торжества.

Харків (1304) 19:00 Концерти жюнтіє-
ної революції.

Париж (1785) 19:00 Авдіція Пате.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакції не відповідає

Союз Українок узгадує для своїх членів і впроваджених ними гостей кожного четверга від год. 18—20 сходяться для німецької розмови. Гурток нестиме п. д-р Дарія Вітошинська. Дарювачка. Зголошення в доміні С. У. второк, четвер і субота від 12—13. Оплата 5 зод. місячно йде у користь Союзу Українок. 829 1-1

Велика осіння діточа забава заходом "Секції Помочі Дорослачій Молоді" при Т-ві Охор. Дітей і Т-ва "Бесіда" відбу-тись в неділю дня 10. листопада в 3-ій год. попозудні в салі "Бесіди", вулиця Рутівського ч. 22. 834 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

БЮЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБ-ні ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятиків літ у цілім крам'я знала фірма Іван Зельтенрайх, Львів, пл. Марійська ч. 3. Купують брильянти, золо-то, срібло, плачу найвищі ціни. 618 1-1

Д-р МИКОЛА БИХ, адвокат у Ко-пичинцях пошукує рутинного коопієнта. Посада сейчас до об-плати. 814 3-3

ПРИЙМУ помічника торговельного у зниженому торговельному шадолю. — Ломага, вул. Сенкевича ч. 9. Склад машини бюрових. 823 2-2

К УРС найду хорального і дяківського для співбачання від дня 1. грудня отирає і приймає зголошення гр. кат. Урла парохіальний в Лісниках п. Бере-жани. 823 1-1

П РОХІЯ середня 3 км. від близького міста зі школами є до замків в Лен. Львівський. — Зголошення до Ад-міністрації "Діла" під "Молочарство". 833 1-2

ГОСПОДАРЮ — ПАМ'ЯТАЙ!

Кожний сотик відданий у чужі руки, йде на Твою згубу. — За доставлене **кличча, повіско, пряжу, платити найвищі ціни** або **мняє за мануфактуру** однію

Українська Ткальня і склад мануфактури

"ГОСПОДАР", Львів, вул. Городецька ч. 101.

Поручає по найдешевших цінах: всілякі полотна, зефіри, дини, 734 весни, цайги, хустки, бархани і т. п. 1-1

ШАМОТОВІ ПЕЧІ чеські, найбільший склад Ренчнер, Legion 37. 707 10-12

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає

Д-Р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар загранічних війні, спеціаліст скріпніз, венеричних і сексуальних хоріб та лікарської косметики ординує від 8—10/14—18. в неділі і свята від 10—11. Гірське сонце. Ватофор. Діатермія. Кріо-терапія. Сепаративні почевальні.

Львів, вул. Потоцького ч. 11. І. п. 826 Телефон 65-87. 2-7

Дентист Яків Насс

Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п. Скарплювання хитаються зубів пльомбування й винищення зубів, без болі. Штучні зуби в качуку і золоті після найпоширенішої системи. Пацієнти з провінції полагодується в найкоротшому часі. II. І. Уридония і студента значна зниж-ка. Подєкші в сплатах. Тел. 65-73.

Подяка.

Опєю дорогою маємо честь здожити найсердечнішу подяку Високоповаж. Па-ну Д-ру Павлові Цимбалістому, ліка-реві у Львові (вул. Листопада 114) за виачення нашої матері Корнелії Гаври-севичевої з довгої й тяжкої недуги. Дякуємо йому як головному асистенту-ні Проф. Д-ра Б. Островського при пе-решеденні операції, а особі за його ширю опіку по операції й за зміде й не-значайно совісе лікування за весь час недуги та повне привернення нашої ма-тері до здоров'я. 830 1-1

Мирон Гаврисевич з родиною.

Подяка.

Отсим складаю ширю подяку всім, ко-трі в дні смерті моєї жєни ви-казували мені ширі та сердечні слова співчуття. Всім тим, котрі своєю при-сутністю в похоронах віддали останню прислугу. Сердечно дякую Всечесн. о-сов. Петрові Шанковському і о. катих. Михайлові Чорнякові за участь в похоро-нах та за похоронні відправні. Спаси-біг усім. Ян Прокош, аптекар. 832 1-1

ДРУГИЙ НАКЛАД! По конфіскації. ДРУГИЙ НАКЛАД!

ІСТОРІЙНИЙ КАЛЕНДАР-АЛЬМАНАХ

ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ

на 1930 рік.

ЗМІСТ: Василь Дайковський: Маніана. Юрко Старосольський: На Ма-ківці. Богдан З.: З історії Закарпаття. Юрко Гарасимів: Десять днів на Підкарпатті. А. Крезуб: Бол за Львів і Надніпрянські Січові Стріпці. Маріян Карпенюк: День 31. серпня 1919 р. в Київі. А. Крезуб: Напад більшовиків на Креминець в травні 1919 р. Ірина Шайгаль-ська-Калиженцева: Великдень у Жмеринці. Юра Шкрумеляк: Кохання поручника Залізного. Уривки з любовних листів воєнних. Євген Динка: З повстанництва. Устя Гринця: Дещо з того, що пере-жила. А. С.: Помста. Я. Водичний: В Холоднім Яру. Р. Сумко: Базар. Я. Водичний: З обіймів смерті. А. Марушевко-Богданівський: На саї-танку. Сергій Дашків: Діти неодоли. Адамар: Нариси з Поділля. Д-р В. Гнатевич: Лисоня. Мирон Залізницький: На чужій роботі. Аватоль Кураліна: Міла. Вол. Куч.: Коня.

Календар: 12 ілюстрованих героїв. 26 ілюстрацій в тексті на півцеровому папері. Вінета кисти Е. Козана.

Ціна 3-00 зод. — Порто 0-50 зод.

Замовляти можна у всіх книгарнях і кооперативах.

Червона Калина, Львів, вул. Руська ч. 18 III а. Книгарня Червоної

Калини, Золочів, вул. Колійова ч. 1. 1-3